

Uunga

Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Ataatsimiititaliaq Ataatsimiititaliami siulittaasoq, Marianne Paviasen Inuit Ataqtigiit

14-08-2023
Sags nr.
Akt. id. 22847288

Postboks 970
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 64
E-mail: isn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

UPA2023/61, 5. juli 2023-meersumut apeqqummut akissuteqaat.

Asasara Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Ataatsimiititaliaq

Inatsisartut suleriaasiat naapertorlugu Ataatsimiititaliaq arlalinnik apeqquteqarpoq. Apeqqutit arfineq-marluk makkuupput:

1. Nunatsinnut nuuttut kalaallit kulturiannik, oqaasiinik naleqartitaannillu ilinniarnissaminnut periarfissarinnerunissaasa qulakkeernissaanut Naalakkersuisut paasinninnerat malillugu aporfiiit aalajangersimasut suuppat?

Akissut: Naalakkersuisut 2015-imi Kalaallit Nunaanni akuutitsinermt inatsiseqarnissamut periarfissat pillugit nassuiaammik suliaqarput. Nassuiaammi ilaatigut inassutigineqarpoq innuttaasunut suliniutinik tigussaasunik atuutilersitsinissaq isumaliuutigineqartoq, oqaatsinut politikki pillugu Inatsisartut inatsisaat periarfissanik malitseqarnissammat. Aamma inassutigineqarpoq, akuutitsinermt neqeroorutitut aningaasaliissutinik amerlanerusunik immikkoortitsisoqassanersoq isumaliuutigineqartoq. Inassuteqaammi eqqaaneqarpoq, akuutitsinermt neqeroorutitut aningaasat ikippallaartut atorneqartut, aamma siammasippallaartut ataqtigiissarneqanngitsullu.

Akuutitsinermt suliaqarfimmu atillugu, tamanna danskinit akisussaaffigineqarpoq. Danskut oqartussaasut suleqatigalugit akuutitsinermt inatsimmik suliaqarnissamut periarfissaq misissorneqarpoq. Tassunga ilanngullugu Kalaallit Nunaannut aningaasaqarnikkut kingunerisassai minnerunngitsumillu nunatsinni kommuninut.

Ullumikkut kalaallisut oqaatsivut ilinniarnissaannut arlalinnik periarfissaqarpoq. Ilinniartitaanermt, Kultureqarnermt, Timersornermt Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik ulloq 26. april 2023-mi ilisimatitsivoq kalaallisut oqaatsivut ilinniarnissaannut periarfissat pillugit:

"Naalakkersuisoqarfiup innersuussutigerusuppaa oqaatsinut politikki pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 19. maj 2010-meersoq.

Inatsisartut inatsisaanni § 4-mi aalajangersarneqarpoq, namminersorlutik ingerlatsisut minnerpaamik 10-nik sulisullit, aamma pisortat ingerlatsivii pisortatullu oqartussaasut oqaatsinut politikkimik ilusiliissapput.

§ 4, imm. 2-mi oqaatsinut politikki suut imaritinneqarsinnaanersut pillugit allaqqavoq:

- 1) pisortatut oqartussaaffiup imaluunniit suliffeqarfiup oqaatsitigut piginnaaffiunik erseqqissaaneq,
- 2) allamiut oqaasiinut kulturikkullu piginnaaffiunik ersersitsineq,
- 3) pisortatut oqartussaaffiup imaluunniit suliffeqarfiup avataanit oqaatsitigut isigineqarnerata ersersinnera,
- 4) suliffiup iluani avammullu attaveqatigiinnermi najoqqutassiat, aamma
- 5) sulisut piginnaasassaannut anguniakkat.

Tamatuma saniatigut sulisitsisoq pisussaavoq sulisuminik immikkut pineqartumuinnaq oqaloqatiginnissalluni sulisup oqaatsinik aamma kalaallit kulturiannik, oqaluttuarisaanermik inuiaqatigiinnilu pissutsinik ilinniartitaanissamut pisariaqartitsinersoq. tak. § 4, imm. 3.

Oqaatsinut inatsimmi § 5 naapertorlugu aalajangersarneqarpoq, Kalaallit Nunaanni najugaqavissut tamarmik pisinnaatitaasut kalaallisut danskisullu, kiisalu nunani tamalaani oqaatsinik atugaasunik ilikkarnissamut, oqalunnikkut allannikkullu, tassuunakkut inuiaqatigiinni inuunerut peqataasinnaaqqullugit ilitsoqqussaralugulu oqaatsiminnik atuisinnaallutillu ineriartortitsisinnaaqqullugit.

Aamma § 5, imm. 2-mi aalajangersarneqarpoq, Naalakkersuisut tamanna pillugu isumasioqatigeereernikkut suliffeqarfimmi kattuffiit susassaqtullu attuumassutillit allat peqatigalugit pisinnaatitaanerup imm. 1-imi taaneqartup piviusunngortinneqarnissaanut malittarisassiorsinnaasut, tassunga ilanngullugit pikkorissartitsinermik atuartsinermillu neqeroorutit taakkunungalu peqataanissamut kiffaangissuseqarneq pillugit.”

Aningaasaqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik ulloq 26. april 2023-mi kalaallisut atuartsinermut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit aningaasaliisoqarnissamut periarfissaq pillugu allappoq:»

Ujartorneqarput ”ullumikkut kalaallisut atuartsinermut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit pisortanit aningaasaliisoqarnissamut periarfissat pillugit titarnialunnguanik allataqarnissaq.”

Tassunga atatillugu ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq, 2021-mi imaluunniit 2021-p tungaanut ilanngullugulu Namminersorlutik Oqartussani qitiusumik allaffeqarfimmi nutaamik atorfeqalartunut kalaallit oqaasii pillugit piareersaataasumik pikkorissaanermut nalunaaquttap akunneri marluk aqqanileriarlugit peqataasoqarsinnaasoq. Akia tapiiffigineqarpoq taamaattumillu 500 kr-eqarluni.

2022-mi pikkorissaanermut assinganut akia 3500 kr-iuvoq, tamannalu peqataasumut ataatsimut pikkorissaanermut taamaattumut akia eqqortutut isigineqarluni (asa.gl). Tunngaviatigut naapertuuttutut isigineqarsinnaavoq, akia qaffanneqarmat, kisianni soorunami (sulisitsisoq qinnuigissallugu) peqataanissamut nalunaarnissaq orniginarunnaarpoq, taamaalillunilu pikkorissaaneq unitsinneqarluni.

Ilanngullugu oqaatigisariaqarpoq, titarnialunnguanik allataqarnissamik ujartuinerut saniatigut akissutitut, 2021-mi danskit 2022-mut aningaasanut inatsisaanni (Atlantikup avannaanut immikkoortinneqartuniit) KN-mut tikittunut tamanut kalaallisut pikkorissaanermut akeqanngitsumik peqataanissamut periarfissinniarlugit aningaasaliissutit 2.000.000 kr-it (2 mio. kr-it!) akuersissutigineqarmata. Pikkorissaanerup taassuma pingaaruteqarnera ersernerluttutut oqaatigisariaqarpoq.

”Ilinniut ‘Grønlandsk for voksne’ internet aqutigalugu periarfissat tamaasa atorlugit pissarsiarineqarsinnaavoq. Danskit aningaasanut inatsisaat aqutigalugu ilinniut 2022-miit siumullu ikinnerpaamik ukiut tallimat akeqanngitsumik pissarsiarineqarsinnaanngorpoq.” (Grønlandsk for voksne: <https://learngreenlandic.com/online/>).

Aningaasaqarnermut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoqarfik ulloq 26. april 2023-mi ilisimatitsivoq, pikkorissaanerit makkua nassaarineqarsinnaasut:»

Dansk - Grønlandsk Audio Sprogkursus, online: <https://semersooq.dk/info.html> (akeqanngilaq)

GL 1: <https://www.asa.gl/foku-home/courses/course-details?id=2452774237&hl=da>, 3500 kr.

LG, firma Learn Greenlandic: <https://learngreenlandic.com/undervisning/kurser/> (takussutissaq)

LG: <https://learngreenlandic.com/online/> (akeqanngilaq, kisianni atuisutut isertariaqarpoq)

Online grønlandskkursus: <https://app.memrise.com/course/417148/gronlandsk-hverdagsord-lyd/> (akeqanngilaq)

GL1 (og 2-4: <https://www.kti.gl/da/kurser/oversigt/sprogkurser/groenlandsk-modul-1>, 4500 kr. immikkoortoq ataaseq

GL 1 online: <https://www.kti.gl/da/kurser/oversigt/sprogkurser/online-groenlandsk-kursus-modul-1>, 1500 kr.

GL 3 online: <https://www.kti.gl/da/kurser/oversigt/sprogkurser/online-groenlandsk-kursus-modul-3>, 1500 kr.

GL 4-5 online: <https://www.kti.gl/da/kurser/oversigt/sprogkurser/online-kursus-modul-4-5>, 1500 kr. ”

Naggataatigut Kalaallit Nunaanni akuutitsinermut inatsimmik pisariaqartitsineq pillugu nassuiaammi 2015-meersumi qupperneq 22-23-mi nunami akuutitsinermut neqeroorutit takuneqarsinnaapput.

Taamaalilluni ullumikkut kalaallisut oqaatsivut ilinniarnissaannut periarfissaqarpoq, aamma oqaatsinut politikki pillugu Inatsisartut inatsisaanni tunngavissaqartoq Naalakkersuisut tamanna pillugu isumasioqatigeereernikkut suliffeqarfimmi kattuffiit susassaqtullu attuumassutillit allat peqatigalugit malittarisassiorsinnaapput, tassunga ilanngullugit pikkorissaanissamik atuartsinermillu neqeroorutit taakkunungalugit peqataanissamut kiffaanngissuseqarneq pillugit. Aningaasaliissutinik immikkoortitsisoqarpat, pikkorissaanissamut neqeroorutit annertusineqarsinnaapput.

Kommunit pillugit suliassaqarfimmi Kommuneqarfik Sermersooq nittartakkaminni ilisimatitsivoq, innuttaasunut nutaanut paasisitsiniaalluni bussertitsineq pillugu suliniuteqarneq, illoqarfimmi immikkoortunut assigiinngitsunut ingerlaartoqartarluni, soorlu timersornermik sammisassaqarfiit, peqqinnissaqarfik, umiarsualivik aamma katersugaasivik.

Eqikkaassagaanni, ullumikkut aporfiit annerpaat tassaagunarput aningaasaqarnermut tunngasut imatut paasillugu, aningaasaliissutinik amerlanerusunik immikkoortitsisoqarpat, maannamut neqeroorutit ineriartortinneqarsinnaapput itisilerneqarlutillu. Tamatuma saniatigut suliassaqarfik pitsanngoriartinneqarsinnaavoq Danmarkip, suliassaqarfimmik akisussaasup, inatsiseqarneq annertusaaffigipagu.

2. Maannakkut suut suliniutit aalajangersimasut inooqatigiinnermut, oqaatsinut kulturimullu akuulersitsinissamut tunngasut pioreerpat? a. Neqeroorutinit taakkunanga misilittakkat ilisimalikkallu suut pissarsiarineqarnikuuppat?

Akissut: Apeqqummut 1-imut akissut takoqqulaarneqarpoq.

3. Kalaallit Nunaannut nuuttut kalaallit kulturiannik, oqaasiinik naleqartitaannillu sapinngisamik annertunerpaamik ilinniarnissaat qulakkeerniarlugu sunik aalajangersimasunik neqeroorfigineqartarpat? a. Neqeroorutinit taakkunanga misilittakkat ilisimalikkallu suut pissarsiarineqarnikuuppat?

Akissut: Apeqqummut 1-imut akissut takoqqulaarneqarpoq.

4. Nunatsinnut nuuttut pisinnaatitaaffinnut aamma pisortani oqartussanut kiisalu kalaallit kulturiannik, oqaasiinik naleqartitaannillu ilinniarnissamut periarfissanik ilisimasaqalernissaat qanoq qulakkeerreqassasoq Naalakkersuisut isumaqarpat?

Akissut: Soorlu apeqqummut 1-imut akissummi allaqqasoq kissaatigigaanni kalaallisut ilinniarnissamut periarfissanik peqareerpoq, aamma aningaasaliissutinik immikkoortitsisoqarpat taakkua annertusarneqarsinnaallutik.

5. Naalakkersuisut akuulersitsinissamut nassuiaasiornissaannik UPA2015-imi Inatsisartut inassutaat malillugu suliap Naalakkersuisunit nassiunneqarnissaa ataatsimiititalia kissaatigaa.

Akissut: Akuutitsinissaq pillugu nassuiaat akissummut allakkiamut kakkiunneqarpoq.

6. Inatsisartut inatsisaata allangortinneqarnissaanut inatsisartut inatsisaannik suliagaratarsinnaanermi kalaallit kulturiat naleqartitaallu qanoq paasineqarnissaat ataatsimut isumaqatigiissutigineqarnissaanut qulakkeerinninnissamut qanoq iliortoqarpat Naalakkersuisut pitsaanerpaasoraat?

Kalaallit oqaasiinik, kulturiannik, oqaluttuarisaanermik inuiaqatigiinnilu pissutsinik ilikkarnissamut oqaatsinut politikkimik inatsimmi aalajangersakkamik peqareersoq pillugu nuuttut ilisimatinniarlugit, kommunit annertunerusumik suliniuteqassanersut Naalakkersuisut misissorusuppaat. Aalajangersakkat taakku itisilissallugit piukkunnarnerupput, aamma kalaallit oqaasiinik, kulturiannik, oqaluttuarisaanermik inuiaqatigiinnilu pissutsinik ilikkarnissamut periarfissat pitsaanerulersinnaapput, kalaallit oqaasiinik ilinniarnissamut suliniutit amerlasuut pioreersut pillugit nuuttut amerlanerit ilisimatinneqarpata, taamaalillutillu tamakku aqqutigalugit kalaallit kulturiannik aamma paasisaqarlutik.

Naggataatigut eqqaaneqarsinnaavoq, soorlu aamma apeqqummut 1-imut akissutigineqartumi, akuutitsinissamut suliassaqarfik Naalakkersuisut isumaat malillugu suli suliassaqarfik tiguneqanngimmat, taamaattumillu Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik danskit oqartussaasuinut saaffiginnissuteqarmat akuutitsinissamut inatsit pillugu oqaloqatigiinnissaq kissaatigineqartoq pillugu.

7. Pineqartumut attuumassuteqartumik allamik Naalakkersuisut ilisimatitsissutissaqarpat?

Akissut: Naalakkersuisut ukiup ingerlanerani Udlændinge- og Integrationsministerimut, Kaare Dybvad Bekimut, saaffiginnissuteqarput aamma immikkut nunani allamiunut akuutitsinissamut suliassaqarfik pillugu oqaloqatigineqassalluni ulluni 4.-7. september 2023-mi tikeraartussaavoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Jess Svane